
In 1994 zijn in het Gooi vier broedgevallen vastgesteld van Kerkuilen in speciale nestkasten van onze werkgroep Kerkuilen. Weliswaar kwamen niet alle broedsels succesvol uit, maar dankzij een volledige “bedekking” van ons werkgebied met nestkasten, is deze karakteristieke uil in elk geval terug van weggeweest.

Gerard Mijnhout

Nestkasten zorgen voor goede resultaten van Kerkuil in ‘t Gooi

Nadat begin jaren zeventig in de Achterhoek gebleken was dat de Kerkuil aldaar baat had bij het plaatsen van speciale nestkasten in schuren, is er heel wat veranderd. Tot de strenge winter van 1979 schommelde het aantal broedparen in Nederland tussen de 200 en 700. Na deze winter was de stand zelfs maar 100 paar. De Kerkuil kon zich maar met moeite in stand houden. Duidelijk bleek dat de uilen die in gebieden voorkwamen waar diverse nestkasten hingen, zoals in Friesland en de Achterhoek, er beter voor stonden dan elders. In de loop der jaren is landelijk het aantal kasten enorm toegenomen en daarmee ook de organisatie.

Tegenwoordig bestaat er de Kerkuilenwerkgroep Nederland waarin deelnemen: een landelijk coördinator (Johan de Jong), Vogelbescherming Nederland en 600 à 700 vrijwilligers. Per provincie, verdeeld in regio's, controleren zij zo'n 5000 kasten. Dat alle inzet zin heeft blijkt wel uit het aantal broedparen. Dat is in 1993 gestegen tot 1052. Er moet niet uit het oog verloren worden dat het plaatsen van kerkuilenestkasten niet zaligmakend is. Zo moet er nog heel wat gedaan worden aan het verbeteren van de voedselsituatie (houtwallen, ruige terreinen = mui-

zen), kleinschalige landschapselementen (leefgebied van de Kerkuil) en verkeerssituaties (uil-onvriendelijke wegbermen = meer verkeersslachtoffers).

Nestkasten

Vanaf 1990 zijn we vanuit de vogelwerkgroep in ons werkgebied begonnen met het plaatsen van nestkasten. Deze vonden een plek bij boerderijen, molens, schuren, kerken en zelfs een kasteel (Muiderslot). De lokaties werden bepaald door het omliggende gebied, deze moesten geschikt zijn voor de Kerkuil.

Aan het begin van het broedseizoen 1995 is het aantal kasten opgelopen tot 59, verdeeld over het hele beschikbare gebied. Hiermee is het Gooi vol; het is nu aan de Kerkuil om deze “ideale woningen” te betrekken.

Vermeld moet worden dat dit alleen gelukt is door de steun van de Stichting Vrijwillig Natuur- en Landschapsbeheer Noord-Holland, die bijna alle kasten kosteloos gemaakt heeft. Ook iedereen die zich in ons gebied voor de Kerkuil heeft ingezet wil ik op deze wijze bedanken.

Broedsels

Na 1977 werden er in Noord-Holland geen broedsels meer vastgesteld. In het werkgebied

van de vogelwerkgroep wel, want in Eemnes (Utrecht) weet zich al jarenlang 1 à 2 paar te handhaven.

Nadat in 1990 in de kop van Noord-Holland weer het eerste paar in deze provincie tot broeden kwam (in een nestkast), nam het aantal toe tot 15 geslaagde broedsels in 1994. Zo ook in ons werkgebied:

Eemnes: 1 broedsel, 4 jongen uitgevlogen

Blaricum: 1 broedsel, 4 jongen uitgevlogen

Naardermeer: 1 broedsel, 4 eieren, 0 uitgevlogen

Hilversumse Meent: 1 broedsel, 5 eieren, 1 uitgekomen, 0 uitgevlogen

Over de oorzaak van het niet uitkomen van de eieren kan niet veel gezegd worden. Mogelijk is het vrouwtje (dat de eieren uitbroedt) dood gegaan of heeft ze het nest uit voedselgebrek verlaten.

Duidelijk is wel dat, gezien de broedsels en losse waarnemingen in kasten, de Kerkuil deze “ideale woningen” ook bij ons ontdekt heeft.

We wachten met spanning af hoe de stand in het Gooi en de Vechtstreek zich zal gaan ontwikkelen. Aan de nestkasten zal het niet liggen!

Om zo optimaal mogelijk op de ontwikkelingen in te springen, zijn alle waarnemingen van de Kerkuil van belang. Met het zomaar plaatsen van nestkasten zijn we er niet. Mogelijk bevindt er zich ergens een broedpaar op een ongunstige plaats of kan een paar zich door nestplaatsgebrek niet vestigen. Ook zwerft een aantal solitaire vogels rond.

Dus, in het belang van de Kerkuil, geef uw waarnemingen (dood of levend) door aan: Gerard Mijnhout, Croeselaan 393 bis, 3521 BZ Utrecht. Telefoon: 030-946113.

Literatuur:

Akker, R. van den. 1992. Landelijk alweer boven de duizend paren. De Wijde Blik 4:10-15.

Akker, R. van den. 1993. Het gaat goed met de Kerkuil in Gooi en omstreken. De Korhaan 27(1).

Galen, D. van. 1994. VNLB Kerkuilnieuws nr. 9.

Hut, R.M.G. van der, J. de Jong, E.R. Osieck. 1992. Biologie en bescherming van de Kerkuil *Tyto alba*. Techn. Rapport Vogelbescherming 7.

Jong, J. de. 1995. De Kerkuil. Ureterp.